

Legislativní požadavky od roku 2026 pro přepravní obaly a palety

Aktualizace: 6. června 2025

Management Summary

1. Legislativa EU: Změna není otázkou volby, ale povinnosti

Od srpna 2026 začne platit nové nařízení EU o obalech (PPWR) a současně i zákaz uvádění výrobků z nelegálně těženého dřeva nebo z oblastí s odlesněním dle nařízení EU 2023/1115 (EUDR).

➡ Tyto předpisy zásadně omezují používání dřevěných jednorázových palet a zavádějí povinné kvóty opakovaně použitelných obalů, včetně přepravních palet (např. 40 % do roku 2030).

➡ Používání plastových palet z recyklátu je v naprostém souladu s těmito cíli a zajišťuje plnou legislativní kompatibilitu již dnes.

2. Ekonomika a investiční jistota

- Plastové palety mají **násobně delší životnost (až 10×)** než běžné dřevěné – i při vyšší pořizovací ceně jsou v čase levnější.
- Stabilní rozměry, vyšší nosnost, odolnost vůči vodě i mechanickému poškození **minimalizují reklamace i bezpečnostní rizika**.
- Nelze je neodborně opravovat – odpadá problém rizikových „opravených“ palet na staveništích.

3. Riziko z prodlení – rostoucí ceny a omezená dostupnost

- **Závazná evropská pravidla způsobí skokový růst poptávky** po recyklovaných paletách od roku 2026. Výrobní kapacity v Evropě jsou omezené.

➡ Kdo nezajistí přechod včas, **bude čelit dlouhým dodacím lhůtám a vyšším nákupním cenám**.

➡ Včasný přechod na plastové palety přináší **cenovou a dodavatelskou stabilitu**.

4. Nejde o hypotézu, ale o právní realitu

- EU nařízení jsou **přímo závazná a bez výjimek pro ČR**.
- Vnímaná „nepravděpodobnost“ takto razantní změny je mylná – pravidla byla již **schválena a publikována v úředním věstníku EU** a mají **jasný časový rámec platnosti** (PPWR: od 8/2026, EUDR: od 12/2025).

5. Marketing a image – uživatel palet z recyklátu jako odpovědný lídr

- **Používání palet ze 100% recyklátu** přirozeně zapadá do strategie firem, které se hlásí k udržitelnosti a inovacím.
- **Recyklovaný obal = silný signál odpovědnosti** vůči zákazníkům, obchodním partnerům i veřejnosti.
- **Udržitelné balení se stává novým standardem** – nejen kvůli legislativě, ale i kvůli rostoucím očekáváním trhu.

B) Shrnutí výhod přechodu na plastové palety z recyklátu

Rizika spojená s dřevěnými paletami

- **Neodborné opravy:** Opravy dřevěných palet jsou často prováděny neodborně, což může vést ke snížení jejich nosnosti a bezpečnosti při manipulaci.
- **Degradace materiálu:** Dřevěné palety jsou náchylné k degradaci vlivem vlhkosti, plísní a škůdců, zejména v klimatických podmínkách střední a severozápadní Evropy, kde jsou nejvíce využívány.
- **Uhlíková stopa:** Dřevo slouží jako úložiště CO₂, který se při jeho degradaci nebo spalování uvolňuje zpět do atmosféry. Stromy potřebují minimálně 40 let, aby vyrovnaly svou uhlíkovou bilanci, avšak dřevo používané na výrobu palet často tuto dobu nedosahuje.
- **Ocelové hřebíky:** Každá europaleta obsahuje přibližně 78 ocelových hřebíků, což představuje dodatečnou ekologickou zátěž jak při výrobě, tak při recyklaci.
- **Lisované špalky:** Používání lisovaných špalků z dřevěné štěpky a pilin může vést k rychlejší degradaci palet, čímž se stávají v podstatě jednorázovými.
- **Poškození zboží:** Vyčnívající hřebíky z poškozených palet mohou způsobit poškození přepravovaného zboží, což vede k dalším ekonomickým ztrátám.

Výhody plastových palet z recyklátu

- **Dlouhá životnost:** Plastové palety mají životnost cca 6–10krát delší než dřevěné palety, což snižuje potřebu časté výměny a oprav.
- **Ekologická výroba:** Palety Stabilplastik jsou vyráběny ze 100% recyklovaného směsného plastu, čímž přispívají k cirkulární ekonomice a snižují množství plastového odpadu.
- **Nižší uhlíková stopa:** Díky využití recyklovaných materiálů a energeticky efektivní výrobě mají tyto palety až o 77 % nižší uhlíkovou stopu ve srovnání s dřevěnými paletami.
- **Odolnost a hygiena:** Plastové palety jsou odolné vůči vlhkosti, plísním a škůdcům, nevyžadují chemické ošetření a jsou snadno omyvatelné, což je činí ideálními pro potravinářský a farmaceutický průmysl.
- **Bezpečnost:** Díky monolitické konstrukci bez hřebíků eliminují riziko poškození zboží a zranění pracovníků.
- **Chytrá logistika:** Možnost integrace RFID čipů a čárových kódů umožňuje sledování palet v reálném čase, což zvyšuje efektivitu logistických procesů.

Ekonomické a ekologické přínosy

- **Úspory nákladů:** Díky delší životnosti a nižším nákladům na údržbu mohou firmy **dosáhnout úspor min. 5–10krát vyšších ve srovnání s používáním dřevěných palet.**
- **Snížení emisí CO₂:** Přechod na plastové palety z recyklátu může výrazně přispět ke snižování emisí skleníkových plynů, což je v souladu s cíli ESG a evropskými regulacemi, jako jsou PPWR a Deforestation Regulation.

- **Podpora cirkulární ekonomiky:** Využívání recyklovaných materiálů a možnost opětovné recyklace palet po skončení jejich životnosti podporuje udržitelný rozvoj a snižuje závislost na primárních surovinách.

Závěr

Přechod na plastové palety z recyklátu, jako jsou například ty od společnosti Stabilplastik, představuje strategický krok směrem k udržitelnější a efektivnější logistice. Firmy tím nejen **snižují své provozní náklady a ekologickou stopu**, ale také se **připravují na budoucí legislativní požadavky a posilují svou konkurenceschopnost** na trhu.

C) Podrobný rozbor legislativních změn - palety

1. EU nařízení o obalech a obalových odpadech (PPWR)

Od srpna 2026 začne v EU platit nové **nařízení o obalech a obalových odpadech** (Packaging and Packaging Waste Regulation, PPWR), které nahrazuje dosavadní směrnici 94/62/ES. Cílem PPWR je **minimalizovat objem obalů a odpadu** a přejít k oběhovému hospodářství. Nařízení stanoví **povinné požadavky** na všechny obaly uváděné na trh EU – od návrhu, výroby až po likvidaci. Platnost nařízení je od února 2025, použitelné bude po 18 měsících, tedy od **12. srpna 2026**. Níže uvádíme hlavní požadavky, které budou od roku 2026 a dále na obaly (včetně přepravních obalů a palet) kladeny:

- **Opakované použití obalů:** Nařízení zavádí **závazné kvóty opětovného použití obalů** do roku 2030 (s výhledem do 2040). Týká se to i přepravních obalů – do roku 2030 musí být **minimálně 40 % přepravních a prodejních obalů** používáno opakovaně (v rámci systému opakovaného použití), u skupinových obalů je cíl 10 %. Do roku 2040 jsou stanoveny indikativní cíle 70 % (přepravní/prodejní) a 25 % (skupinové). Pro některé situace naopak platí **100% požadavek**: např. veškeré obaly pro přepravu mezi provozovny téhož podniku nebo při distribuci v rámci jednoho státu musí být od 2030 opakovaně použitelné. (Z povinnosti opakovaného použití existují výjimky, např. pro obaly nebezpečných látek či potravinové obaly v přímém kontaktu s potravinou.) Nová pravidla se dotknou i konkrétních oblastí – např. **rychlá občerstvení** budou muset od 2030 umožnit zákazníkům **použít vlastní znovupoužitelné nádoby** na nápoje a jídla (bez poplatku). Pro plnění cílů budou muset subjekty zavádět systémy pro opakované obaly, informovat uživatele a od roku 2030 podávat **každoroční zprávy** o dosažení cílů opakovaného použití.
- **Recyklovatelnost obalů:** Nařízení vyžaduje, aby **všechny obaly** uvedené na trh byly **nejpozději do roku 2030 recyklovatelné**. Evropská komise má do roku 2028 vydat kritéria pro **navrhování obalů pro recyklaci** a hodnotící stupnici recyklovatelnosti. Podle PPWR se obaly budou hodnotit stupni A, B, C (podle % hmotnosti recyklovatelné části) – od 2030 musí mít obal aspoň stupeň C (≥ 70 % recyklovatelné), od 2038 stupeň B (≥ 80 %). Obaly nesplňující tyto parametry nebudou smět být na trh uváděny. **Podíl recyklátu v plastech:** Plastové obaly budou mít povinný **minimální obsah recyklovaného plastu z odpadu**. Od roku 2030 musí např. nápojové lahve obsahovat min. 30 % recyklátu, většina ostatních plastových obalů 35 %, u citlivých aplikací (kosmetika, potraviny) 10–30 % dle typu. Tyto kvóty dále porostou do 2040 (až 65 % u některých obalů). (Pozn.: *Obaly jsou tímto vyňaty z obecného nařízení o ekodesignu, takže zvláštní požadavky na obaly stanoví přímo PPWR.*)
- **Omezení jednorázových obalů:** PPWR zakazuje některé **jednorázové plastové obaly** od roku 2030. Například nebude dovoleno balit nezpracované ovoce a zeleninu do 1,5 kg do plastu, používat jednorázové obaly pro jídlo a nápoje konzumované přímo v restauracích a hotelech, nabízet malé jednorázové lahvičky kosmetiky v hotelech či balit jednotlivé porce omáček a

dochucovadel do miniobalů. Zakázány budou také velmi lehké plastové sáčky (typicky tenké sáčky na pečivo či potraviny v obchodech). Tato omezení cílí na **zbytečné obaly**, jejichž používání má být eliminováno.

- **Minimalizace hmotnosti a objemu obalů:** Výrobci a dodavatelé budou povinni **návrh obalu optimalizovat**, aby jeho **hmotnost a objem byly jen takové, jaké jsou nezbytné** pro ochranu výrobku. Od 2030 bude navíc platit konkrétní metrika: **prázdný prostor v přepravních, skupinových a e-commerce obalech** (zásilkových krabicích) nesmí přesáhnout **50 % objemu obalu**. To znamená konec praxe zasílání malých produktů v neúměrně velkých krabicích – vycpávkový materiál (bublínkové fólie, polystyren apod.) se pro tyto účely bude počítat jako prázdný prostor. Dále nařízení zakazuje obaly sloužící pouze ke klamavému zvětšení vnímaného objemu produktu – obaly **nesmí mít falešná dna, dvojité stěny či nadbytečné vrstvy** jen pro efekt (omezení tzv. *shrinkflace* u některých výrobců).
- **Značení a digitální informace:** Od srpna 2028 bude muset být **každý obal označen štítkem** s informací o materiálovém složení a způsobu recyklace. V únoru 2029 pak musí **opakovaně použitelné obaly** nést označení, že jsou opakované, a mít **QR kód (nebo jiný digitální nosič)** s detailními údaji – např. o zapojení do systému opakovaného použití, o dostupných místech vrácení a také o historii daného obalu (počet cyklů použití apod.). Obal určený k opakovanému použití musí být na prodejním místě jasně odlišitelný od obalu jednorázového. **Další značení:** Kompostovatelné obaly ponесou informaci, že nejsou vhodné pro domácí kompost a nemají být odhazovány v přírodě; obaly obsahující nebezpečné látky budou označeny standardizovaným digitálním prvkem; obaly zapojené do systému zálohování budou mít zřetelné označení o záloze.
- **Další povinnosti:** PPWR ukládá podnikům také povinnost **omezit nebezpečné látky** v obalech – např. **omezit PFAS** chemikálie ve stykových obalech pro potraviny (nad určité koncentrace budou zakázány). Dále zavádí **cíle pro recyklovaný obsah** (viz výše) a **cíle sběru nápojových obalů** – členské státy musí od roku 2029 zajistit, že sebrat se podaří alespoň 90 % plastových lahví a plechovek. Pokud daná země nedosahuje vysoké míry třídění (min. 80 %), **musí zavést systém zálohování** jednorázových nápojových obalů (PET lahví a plechovek). V praxi tedy PPWR harmonizuje i požadavky na **zálohovací systémy** – do roku 2029 buď 90 % míra sběru, nebo povinné zálohy.

(Pozn.: PPWR obsahuje i další detailní ustanovení, např. výjimky pro některé obaly – zdravotnické, farmaceutické, nebezpečné látky, či dočasné výjimky pro inovativní obaly. Pro omezení délky však zmiňujeme hlavně ty požadavky, které se týkají přepravních obalů a palet, resp. obecně všech obalů od 2026 dále.)

2. EU nařízení proti odlesňování (EUDR) – požadavky na dřevo a palety

Od roku 2025/2026 vstoupí v účinnost také nové **nařízení (EU) 2023/1115 o dodávání na trh EU výrobků nespojených s odlesňováním**, zkráceně EUDR (*EU Deforestation Regulation*). Toto nařízení reaguje na globální úbytek lesů a zakazuje uvádět na trh EU takové komodity, jejichž produkce přispívá k odlesňování či nelegální těžbě. Nařízení se vztahuje na vybrané **relevantní komodity** – zejména **dřevo** a dřevařské výrobky, ale i sóju, palmový olej, hovězí maso, kávu, kakao, kaučuk a výrobky z nich (např. nábytek, čokoládu, kůži, pryž apod.). **Dřevěné palety** a další přepravní obaly ze dřeva spadají do působnosti nařízení, neboť jsou vyrobeny ze dřeva (v příloze I nařízení jsou výslovně uvedeny například „palety, box-palety a podobné dřevěné platformy“ i „nástavce palet ze dřeva“). Hlavní požadavky EUDR s dopadem na dřevo a palety jsou následující:

- **Zákaz produktů z odlesňování:** Od **30. prosince 2025** (pro velké a střední firmy) a od **30. června 2026** (pro malé a mikro firmy) nebude dovoleno uvést na trh EU žádné relevantní komodity **pocházející z odlesněné půdy po 31. 12. 2020**. Nařízení definuje **odlesňování** jako přeměnu zalesněné půdy na zemědělskou půdu nebo jiný typ využití po tomto datu. **Dřevo a výrobky ze dřeva** budou smět být uváděny na trh **jen pokud dřevo nebylo vytěženo v lese, kde po 31. 12. 2020 došlo k odlesnění nebo k podstatnému znehodnocení lesního ekosystému**.

Jednoduše řečeno, dřevo musí pocházet z ploch, na nichž nedošlo k novému odlesnění po roce 2020, a těžba nesmí vést k degradaci lesa (např. k nadměrnému úbytku stromů či k porušení původního lesního porostu).

- **Soulad s legislativou země původu:** Kromě kritéria „bez odlesňování“ musí být dřevo (a další komodity) také **vytěženo legálně** – v souladu se všemi platnými zákony země, kde proběhla těžba či produkce. To zahrnuje dodržení místních předpisů o lesním hospodářství, těžebních povoleních, právech k půdě, pracovních podmínkách atd. Nařízení tak navazuje na principy původního *EU Timber Regulation* (EUTR) – ale jde dále právě o požadavek „nulového odlesnění“, nejen nulové nelegální těžby.
- **Sledovatelnost a doložení původu:** Pro splnění výše uvedených podmínek stanoví EUDR striktní systém **náležité péče (due diligence)**. Každý **provozovatel (importér či výrobce)**, který uvádí na trh EU dřevo, dřevěné výrobky (např. palety) či jiné relevantní komodity, musí **shromáždit detailní informace o původu** produktu. Zejména musí zjistit a evidovat: popis výrobku, **zemí a přesnou geolokaci pozemku**, kde byly suroviny (např. dřevo) získány nebo vypěstovány, datum nebo období produkce, údaje o dodavateli a odběrateli atd. Typicky to znamená, že dovozce dřevěných palet musí mít údaje o tom, z jaké konkrétní lesní oblasti (GPS souřadnice) pochází použité dřevo. Na základě shromážděných informací musí provozovatel provést **hodnocení rizika** – vyhodnotit, zda existuje riziko, že daný výrobek porušuje podmínky (tj. pochází z odlesněné plochy, z nelegální těžby apod.). **Pokud riziko není nulové či zanedbatelné**, nesmí firma výrobek uvést na trh, dokud nepřijme dodatečná opatření k **oznámení a zmírnění rizika** a nedosáhne tím stavu zanedbatelného rizika. Teprve pokud je riziko vyhodnoceno jako (prakticky) nulové, může být produkt uveden na trh či vyvezen z EU.
- **Prohlášení o náležité péči:** Pro každý relevantní produkt musí provozovatel nakonec **vypracovat a předložit elektronické prohlášení o náležité péči** v systému EU. Toto prohlášení obsahuje souhrn zjištěných informací a potvrzuje, že byla provedena náležitá péče a **nebylo zjištěno větší než zanedbatelné riziko**, že produkt přispívá k odlesňování. Prohlášení se bude podávat prostřednictvím nového informačního systému Evropské komise (jeho spuštění bylo plánováno na konec roku 2024). Bez podaného prohlášení nebude možné dané zboží legálně uvést na trh EU.

Nařízení EUDR tak klade důraz na **doložitelnost původu dřeva** – firmy budou muset mít **trvale dohledatelný dodavatelský řetězec**. Součástí je i systém kategorizace rizikovosti zemí původu (tzv. benchmarking); u dovozů z „nízkorizikových“ zemí budou mít podniky zjednodušené povinnosti. V případě nesouladu (např. falešných údajů o původu) hrozí vysoké sankce.

3. Implementace v ČR (obaly a dřevěné výrobky do roku 2026)

Česká republika bude muset do roku 2026 upravit svou legislativu tak, aby odpovídala výše uvedeným předpisům. Jelikož jde v obou případech o **nařízení EU s přímou platností**, nepřijímá se klasický transpoziční zákon, ale je nutné zajistit **vytlačovatelnost a provázanost s národními zákony** (zejm. stanovit dozorové orgány a sankce).

- **Oblast obalů:** Nové nařízení PPWR do značné míry **nahradí současný český zákon o obalech** (č. 477/2001 Sb.). Dosavadní zákon, který transponoval starou směrnici, stanovoval povinnosti pro výrobce a dovozce obalů (registrace, zpětný odběr, recyklace apod.). Nyní bude nezbytné **novelu zákona o obalech** či nový zákon, který zajistí soulad s PPWR. Podle právních analýz bude muset český zákonodárce vypustit nebo upravit ustanovení, která jsou s nařízením v rozporu (např. technické požadavky na obaly), a doplnit zmocnění pro kontrolu a sankcionování nesplnění nových povinností. Nařízení má aplikační přednost – od srpna 2026 tedy bude přímo závazné a firmy se jím musí řídit bez ohledu na případné zpoždění české úpravy. **Výrobci, dovozci a distributoři obalů v ČR** tak musí do té doby přizpůsobit své procesy (design obalů, materiálové složení, označování, systémy pro opakované obaly atd.) novým pravidlům, jinak jim hrozí po 2026 sankce včetně zákazu uvedení obalů na trh. Ministerstvo životního prostředí ČR již signalizovalo,

že PPWR „zásadně promění, jak výrobci balí své produkty i jak spotřebitelé obaly třídí, vracejí a recyklují“. Česká republika bude muset například zvážit **zavedení zálohového systému** na PET lahve a plechovky: pokud nedosáhne vysoké míry třídění do 2029, PPWR ji k zavedení záloh zavazuje. Již v roce 2023–2024 proběhla v ČR diskuse a návrh zákona o zálohování, avšak nebyl před volbami schválen – dá se ale očekávat, že do 2025–2027 bude legislativa opět otevřena a systém záloh zaveden tak, aby cílů 90 % bylo dosaženo. Rovněž bude třeba upravit systémy **rozšířené odpovědnosti producentů (EPR)** – v ČR dnes funguje autorizovaná obalová společnost (EKO-KOM) zajišťující sběr a recyklaci obalů. PPWR klade důraz na to, aby EPR systémy motivovaly ekodesign obalů (např. modulací poplatků podle recyklovatelnosti). České EPR systémy pro obaly budou muset splňovat minimální požadavky EU (dle rámcové směrnice o odpadech) a nově zajišťovat i data pro plnění cílů opakovaného použití a recyklace. Již od roku 2021 česká legislativa zahrnuje cíle EU pro recyklaci obalů (do 2025 min. 65 % hmotnosti obalů, do 2030 min. 70 %; pro dřevo 25 % do 2025 a 30 % do 2030) – tyto cíle zůstávají v platnosti a bude nutné je splnit kombinací recyklace a opakovaného použití. Vláda ČR také připravuje podpůrné programy na zlepšení recyklační infrastruktury a zavádění inovací (např. **digitální pasy obalů** umožňující sledovat oběh opakovaně použitelných obalů), aby pomohla průmyslu nové požadavky splnit.

- **Oblast dřeva a palet:** Česká republika již v minulosti implementovala EUTR (nařízení o dřevu) zákonem č. 226/2013 Sb., o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh. Tento zákon byl v roce 2023–2024 novelizován, aby reflektoval nový EUDR. Byly stanoveny **příslušné orgány**: hlavním dozorovým orgánem pro EUDR v ČR bude **Národní lesnický institut (NLI)**, který bude provádět kontroly, zejména u dřeva a dřevařských produktů. **Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI)** bude působit jako vedlejší orgán u některých komodit (např. kontrola kávy, kakaa, sóji na trhu) – toto rozdělení kompetencí bylo zakotveno zmíněnou novelou zákona 226/2013 Sb.. Do českého práva se zároveň promítnou sankční ustanovení EUDR – za porušení (uvedení „odlesněných“ produktů na trh, zfalšované údaje v prohlášení apod.) budou hrozit vysoké pokuty, případně zabavení zboží. Český systém **dohledu nad původem dřeva** tak naváže na dosavadní praxi EUTR (kde kontroly prováděla Česká inspekce životního prostředí u dřeva, SZPI u vybraných komodit). Firmy obchodující se dřevem či vyrábějící dřevěné obaly v ČR budou muset od roku 2026 vést detailní evidenci původu dřeva a plnit povinnosti náležité péče stejně jako importéři – EUDR se vztahuje i na produkci uvnitř EU, tedy i české dřevo těžené po roce 2020 musí splňovat kritéria (žádné nezákonné kácení, žádná těžba způsobující úbytek lesů). Je pravděpodobné, že Ministerstvo zemědělství a MŽP k tomu vydají metodiky a budou probíhat školení pro podniky o nových požadavcích.

4. Širší rámec požadavků pro obaly a přepravní řešení

Nové předpisy zapadají do širšího rámce **cirkulární ekonomiky a odpovědnosti výrobců**. Stručně zmiňujeme další související požadavky a iniciativy, které ovlivní obalové materiály a logistická řešení:

- **Cíle prevence a recyklace odpadu:** EU i ČR dlouhodobě usilují o **snížení celkového množství obalového odpadu**. PPWR poprvé zavádí konkrétní závazek *předcházet vzniku obalů* – členské státy mají do roku 2030 přijmout opatření k **omezení zbytečných obalů**. Již platné cíle recyklace (65 % obalů do 2025, 70 % do 2030) motivují k rozšíření sběru a recyklačních kapacit. V oblasti některých materiálů (plast, hliník, papír, sklo, dřevo) jsou stanoveny dílčí cíle – např. do 2025 recyklovat nejméně 25 % **dřevěných obalů** a do 2030 alespoň 30 %. K plnění těchto cílů přispěje i povinné opakované použití (méně jednorázových obalů bude třeba zpracovat jako odpad). ČR má ve svém Plánu odpadového hospodářství také vlastní cíle – např. u obalů z papíru a plastu dosáhnout vysokých recyklačních podílů a snižovat skládkování. Nově bude kladen důraz i na **snížování emisí CO₂** z obalového sektoru (PPWR má přispět ke klimatické neutralitě do 2050 tím, že sníží spotřebu primárních surovin).
- **Rozšířená odpovědnost výrobce (EPR):** Princip EPR znamená, že výrobci a dovozci **nesou finanční (a částečně organizační) odpovědnost** za sběr a zpracování obalů, které uvedou na trh. Již od roku 2021 musí podle změn českého zákona o obalech každý výrobce obalů zajistit zřízení

systému zpětného odběru (typicky zapojením do kolektivního systému jako EKO-KOM) nebo plnit individuální plán. Nové minimum EU (podle směrnice 2018/851) bylo, aby **od roku 2024 byly EPR systémy zavedeny pro všechny obaly** – to ČR splnila. Nicméně PPWR přináší *kvalitativní* posun: EPR systémy musí nově **motivovat ekodesign obalů** – např. diferenciací poplatků podle toho, nakolik je obal recyklovatelný, opakovaně použitelný, obsahuje recyklát apod. To má výrobce pobídnout k návrhu obalů šetrnějších k životnímu prostředí. Český EKO-KOM bude muset tyto principy zavést (tzv. **modulace poplatků** už byla částečně zavedena pro plastové obaly a jejich recyklovatelnost). EPR se rovněž rozšiřuje na **další produkty** mimo obaly – stojí za zmínku, že od roku 2023 platí EPR i pro výrobky jako např. nábytek, pneumatiky či textil, což nepřímo ovlivňuje i používání obalů v těchto sektorech.

- **Digitální pasy a sledování obalů:** V souladu s digitální a cirkulární strategií EU se zavádí **digitální informační systémy** pro produkty. Pro **obaly** konkrétně PPWR umožňuje využít **digitální identifikátory (QR kódy)** k předávání informací o materiálovém složení, třídění a opakovaném použití. U opakovaně použitelných obalů bude digitální kód zaznamenávat i **historii oběhu obalu** (počet cyklů). Tento koncept lze považovat za určitý „**digitální pas obalu**“ – každý obal by mohl mít záznam, který usnadní jeho recyklaci či znovupoužití. Kromě toho EU chystá **digitální produktové pasy** pro jiné komodity v rámci nařízení o ekodesignu (např. pro textil, elektroniku, baterie), které budou obsahovat údaje o materiálech a opravitelnosti. U obalů bude klíčové, aby data o složení (např. druhu polymeru plastu) byla snadno dostupná pro recyklační firmy – digitální prvky na obalu tomu napomohou. V ČR se plánuje zapojení do pilotních projektů tzv. **digitálních pasů obalů** – například využití RFID nebo QR kódů v logistice palet, které by sledovaly rotaci palet a jejich stav, což by zefektivnilo pooling a opakované použití (což je v souladu s cíli EUDR i PPWR).
- **Standardizace a inovace v logistice:** Požadavky na opakované použití a sledovatelnost povedou k větší **standardizaci obalů** (zejména přepravních, jako jsou přepravy, palety, kontejnery). Očekává se rozvoj **poolingových systémů** – sdílení palet a obalů napříč firmami – což zvýší využití kapacity každého obalu a sníží potřebu nových dřevěných palet. Firmy budou investovat do **udržitelného designu obalů** (např. trvanlivější a pevnější materiály, snadná opravitelnost/recyklovatelnost palet, modulární stohovatelné přepravy apod.). EUDR i PPWR motivují k tomu, aby se **prodloužila životnost** výrobků a aby se snížila potřeba těžby nového dřeva, resp. primárních surovin. Celkově lze očekávat, že od roku 2026 budou firmy muset své **obalové a přepravní systémy plánovat „udržitelně“** – s ohledem na nové právní limity a cíle, a to jak na evropské, tak národní úrovni.

Závěrem:

Rok 2025 představuje milník pro obalové hospodářství i dřevozpracující průmysl. Evropská legislativa významně zpřísňuje požadavky na **opakované použití, recyklovatelnost a udržitelnost obalů**, stejně jako na **odpovědné získávání dřeva**. Přepravní obaly (včetně palet) budou muset být navrhovány a používány v souladu s principy oběhovosti – trvanlivější, vratné, recyklovatelné a bez nelegálních surovin. Firmy by již nyní měly analyzovat dopad těchto předpisů a připravit se na plnění nových povinností, aby v roce 2026 a následujících letech dostály jak evropským nařízením (PPWR, EUDR), tak navazující české legislativě.

Literatura a zdroje:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/40 ze dne 19. 12. 2024 o obalech a obalových odpadech (PPWR) – tisková zpráva Rady EU; tisková zpráva MŽP ČR.
- Rámcová směrnice 94/62/ES o obalech (ve znění směrnice 2018/852) – cíle recyklace; požadavky na obaly a EPR.

- **KPMG ČR** – *Nařízení o obalech přináší přísnější pravidla* (2. 5. 2025) – přehled klíčových změn PPWR v českém kontextu.
- **Ropes & Gray** – *New EU Packaging Regulation Enters into Force – In-Depth* (květen 2025) – detailní rozbor PPWR (recyklovatelnost, opakované použití, značení).
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1115 ze dne 31. 5. 2023 o dodávání na trh Unie a vývozu z Unie některých komodit a produktů spojených s odlesňováním (EUDR) – článek 3 a 4 (zákaz uvádění produktů z odlesňování).
- **Epravo.cz** – *Nařízení EU proti odlesňování* (11. 10. 2024) – shrnutí EUDR a požadavků náležité péče.
- **SZPI/MZe** – *Informace k nařízení 2023/1115* (26. 3. 2025) – definice odlesňování a kompetence v ČR.
- **Rotom.cz** – *EUDR: Jak ovlivní udržitelné nakládání s dřevěnými obaly?* (28. 10. 2024) – vliv EUDR na palety a obaly.